

INSTRUKCJA OBSŁUGI

wersje

Windows/dbf 1.11

Copyright © by TeDe Sp. zo.o. Wszelkie prawa zastrzeżone. Niniejsza instrukcja jest chroniona prawami autorskimi. 1

TeDe Sp. z o.o., 70-631 Szczecin, ul. Heyki 2 http://vatowiec.pl

Spis treści

WSTED	3
INSTALACJA	4
KOLUMNY TABEL	5
MENU PODRĘCZNE	6
SAD	7
RAPORTY DEFINIOWANE	10
URZĘDY	14
STALE	14
STOPY ODSETKOWE	15
BANKI	17
WALUTY	
KURSY WALUT	19
ALERTY	20
DEFINICJE RAPORTÓW	21
STAŁE PROGRAMÓW	22
UŻYTKOWNICY	23
WYDRUKI	24
TABELE	25
NADRUKI	26
DEFINICJE IPS	27
ADMINISTRACJA	

Wstęp

W skład pakietu programów wchodzą wersje przeznaczone na różne systemy operacyjne tj. DOS i Windows oraz różne standardy baz danych, FoxPro 2.0 i popularne serwery sql. Wybór wersji zależy od posiadanego systemu operacyjnego i liczby stanowisk w sieci komputerowej. Na podstawie praktycznych obserwacji ustalono, że motor bazy danych FoxPro należy stosować od 1 do 10 stanowisk komputerowych, a motor sql powyżej 10 stanowisk.

Kadrowiec zapewnia wsparcie pracy działu kadr i płac:

- 1. kadry wszystkie wymagane ewidencje
- 2. płace elastyczny system naliczania płac w oparciu do definiowane składniki
- 3. eksport do Płatnika

Wszystkie programy:

- import stałych i kursów walut (NBP, GUC, ..) z internetu
- współpraca z Formularzami IPS w zakresie PIT5, CIT2, VAT7, ..., BPW i USPW oraz PIT4 i PIT11
- bardzo dużo różnych raportów i dokumentów oraz możliwość definiowania własnych zestawień

Ze względów na potrzebę przystosowania oprogramowania do masowego wprowadzania danych, zastosowano wszystkie możliwe skróty klawiszowe blisko klawiatury numerycznej.

[Enter] – rozpocznij / zakończ edycję lub wybór z listy (sprawdź stałe programów)

[Esc] - zakończ lub zrezygnuj

[Ins] - nowa pozycja w tabeli

[Del] - usuń pozycję z tabeli

Działają również standardowe klawisze systemu Windows.

[Tab] - zmiana kontrolki lub podokienka

[Ctrl]+[Tab] - zmiana aktywnego okna

[Alt]+[Tab] - zmiana aktywnego programu

[Ctrl]+[F4] - zamknięcie okienka

[Alt]+[F4] - zamknięcie programu

[Ctrl]+[F10] - maksymalizuj/minimalizuj okienko

Pozostałe skróty do menu i poleceń "guzikowych" są ustalone w/g zasady pierwszej lub podkreślonej litery w nazwie. Wywołanie tych poleceń odbywa się za pomocą [lewy Alt]+litera. Ponadto:

F1 - pomoc

F5 - sumuj (jeśli jest polecenie sumowania)

F3 - szukaj i kontynuuj szukanie

F7 - szukaj

F8 - szperaj (to rodzaj poszukiwania zagnieżdżonego)

F9 - drukuj

F10-menu

Jeżeli wolisz myszkę, to do dyspozycji masz dodatkowe menu kontekstowe, występujące w każdej tabelce, które możesz wywołać za pomocą prawego klawisza myszy.

Instalacja

Przed rozpoczęciem pracy w programach należy je najpierw zainstalować na komputerze. W zależności od wersji programy mają różne wymagania:

- DOS, dowolna wersja systemu operacyjnego DOS z możliwością pracy w trybie chronionym, a ponadto wymaga się przynajmniej 4 MB RAM i około 20MB miejsca na dysku twardym. Ten ostatni wymóg zmienia się wraz z liczbą wprowadzonych danych
- Windows, wymaga się przynajmniej 32 bitowego systemu operacyjnego firmy Microsoft, tj. począwszy od Windows 95, aż do obecnie sprzedawanych. Wymagania sprzętowe są ściśle związane z komfortem pracy w systemie Windows.

Obie wersje, dla DOS i Windows 32 mogą pracować w systemie Linux, środowisku emulatora odpowiednio Dosemu i Wine.

Podczas instalacji wszystkie niezbędne pliki programów są kopiowane wyłącznie do katalogu C:\BR na bieżącym dysku (wersja sql do wybranego katalogu), czyli istnieje możliwość instalacji przez kopiowanie plików. Jest to szczególnie ważne dla firm posiadających sieć komputerową. Wystarczy po prostu pierwszą pełną instalację wykonać na wybranym komputerze / terminalu i następnie kopiować cały katalog C:\BR.

Pierwsze uruchomienie programu trwa dosyć długo ze względu na konieczność budowy bazy danych firmy, która jest zapisywana do katalogu C:\BR\BAZY\<firma>. Jak można wywnioskować do pracy sieciowej wystarczy skopiowanie katalogu z bazą firmy na dowolny dysk sieciowy do odpowiedniego katalogu, np. F:\BR\BAZY. Wszystkie programy pakietu podczas uruchomienia przeszukują dyski w poszukiwaniu baz danych firm. Właściwość tą możesz wykorzystać w pracy jednostanowiskowej, przechowując dane na innym dysku niż program, oczywiście mam tutaj na myśli dyski logiczne komputera, czyli dyski fizyczne i partycje na nich utworzone. Wersja na serwer sql różni się niewiele pod tym względem. Często wspólna baza jest lokalizowana jako plik na komputerze spełniającego rolę serwera. Przykładowo, dla serwera FireBird powinno się określić ścieżkę w/g następującej składni:

<server>/<port_TCP/IP>:<ścieżka_do_pliku_gdb>, czyli Serwerek/1234:D:\FireBird\BAZAWSP.GDB lub <server>:<scieżka_do_pliku_gdb>, tj. Serwerek:D:\FireBird\BAZAWSP.GDB

Oprogramowanie w wszystkich wersjach posiada szczególną cechę biorąc pod uwagę proces instalacji. Otóż można je w dowolnej chwili instalować na starszą lub tą samą wersję programu bez obawy o zaginięcie danych. Program podczas uruchomienia sprawdza struktury tabel i w razie potrzeby wykona samodzielnie konwersję. Jak widać aktualizacja programu może polegać na ponownej instalacji lub po prostu skopiowaniu pliku wykonywalnego vatowiec.exe i plików opisujących struktury tabel w katalogu \BR\PROGRAMY\STR_DBF (więcej informacji znajdziesz w rozdziale Administracja).

Chociaż chciałbym, żeby kadrowiec był użytkowany jak najdłużej i u jak największej liczby użytkowników, to jednak jest czasami potrzeba jego odinstalowania. Operację tą powinno się wykonywać w Panelu Sterowania -> Dodaj/Usuń programy, ale pod jednym warunkiem, że program był na tym komputerze instalowany. Fakt działania programu o tym nie świadczy, bo musi działać po zwykłym przekopiowaniu odpowiedniego katalogu. Wówczas odinstalowanie jest możliwe przez zwykłe usunięcie odpowiedniego katalogu (\BR). Odinstalowanie za pomocą opcji Dodaj/Usuń programy nie usuwa danych i plików zmodyfikowanych przez użytkownika. Jest to czynność bezpieczna. Jeżeli chcesz usunąć wszystkie dane, to należy usunąć odpowiedni katalog tj. \BR

ł	Kolumny tabel													
		Kolumn ~~y~~								×				
	Lp	kolumna	tytul	szer.	ukr.	zaw.	n.drk.	org.						
•	1	LP	Lp	5						PL 🔻				
·	2	DATA	Data	12		×								
	3	CZAS												
	4	RD	RD	6		×								
-	5	NDK	NDK	16		×				⊢				
	6	TDK	gr.	3						L				
1	7	KONTRAH	Kontrahent	15		×								
	8	OPIS_ZG	Opis ZG	36										
	9	OPIS_ZGEN	Description1	35										
	10	KWOTA	Kwota	13		×				D 1				
	11	11 UDZIAL % 5 Rese												
	12	D_WYST	wystaw.	12						Kolory				
	13	D_WYSTMG	wyst.mg.	12						Okno				
	14	D_SP	Sprzedaż	12		X			-					
	Lic	zba porządkowa w	ypełniana automatycznie	podcza	s suma	owania								

Wszystkie tabelki w oknach programu posiadają możliwość samodzielnego definiowania tytułów kolumn, opisów i ich kolejności. Te właściwości ustawia się w specjalnym okienku "Kolumny", otwieranym z menu podręcznego (prawy klawisz myszy) w opcji "Kolumny". Zmianę położenia wykonuje się za pomocą klawiszy ze strzałkami. Dodatkowo istnieje możliwość ukrywania kolumn, które nie są zaznaczone jako "Zawsze". Przywrócenie domyślnych właściwości tabeli wykonuje się za pomocą guzika "reset".

Tytuły i opisy kolumn można przypisać do wybranego języka, który jest wybierany dla osoby pracującej w programie. Oprogramowanie jest bardzo rozbudowane i z całą pewnością nie wykorzystasz wszystkich jego możliwości. Jego nadmiarowość nie jest wadą, ponieważ można wiele opcji wyłączyć, tak jak można ukryć kolumny w tabelce. Dodatkowo ze względów wydajnościowych zaleca się ukrywanie zbędnych kolumny zaznaczając ople w kolumnie "Ukr."

										_				
FA	112/1231.	/196	51				ccc				12	3,00	27,06	150,06
FA	112/1231.	/196	51	K	rolnik		aaa				34	1,00	20,90	361,90
KO	2005/000	1		K	lokator		dde	a A AS A	٩SW	'E	19	3,00	69,52	262,52
NO	112/1231.	/198	31	К	MAKSYN	ALNY KLIN	am	oze jesz	cze in	na	36	9,00	44,28	413,28
FD	l. li	_		I.V.	lakstor				2 AE	l cn o	ENU 00	3 000,00		
КО	2005/000		Kolu	mn	y								×	150,45
	Lp kolumna				umna	tytul		szer.	ukr.	zaw	. n.drk.	org.		4 338,21
	1 LP					Lp		6					PI V	
		2	DAT	A	9	Data		12						1
		3	CZA	S		czas		6	✓					
		4	RD	ł.		RD	6 🗌 [			~				
		5	NDK			NDK		16		 Image: A set of the set of the				
		6	TDK	137		gr		3						
		7	К	Ko	olorki kol	lumnyNDK								
		8	Fι	.p			formuła							tło
		9	Ν	1 [	DK->NAZ\	WA_SKR="rolnik"							255,0,255	255,255,0
	10 V													
	110													

Nowa obsługa okien umożliwia zdefiniowanie własnego kolorowania tabelki. Poniżej przykład kolorowania numeru dokumentu wystawionego dla kontrahenta "rolnik"

Menu podręczne

Dodaj	Menu podręczne jest dostępne po kliknięciu prawym klwiszem myszy.
Kopiuj Usuń	Jak widać obok, opcje menu odpowiadają w większości przypadków guzikom widocz- nym na pasku narzędzi lub w górnej części otwartego okienka.
Szukaj Szperaj Sortuj a-z Sortuj z-a Filtruj Drukuj	Wiele z nich nie wymaga wyjaśnień, dlatego opiszę tylko te opcje, które nie są często wykorzystywane: "Sortuj a-z" – działa tak samo jak dwukrotne kliknięcie na tytuł kolumny w tabeli "Filtruj" – uruchamia filtr dla wybranej kolumny z możliwością poprawienia zakresu fil- trowania
Nadruk Nadruk wyb. Szablon Szablon wyb. Arkusz	"Nadruk wyb." – wybór formularzy nadruku w oknie "Szablon wyb." – wybór szablonów w oknie "Arkusz" - wysłanie danych z okna do arkusza kalkulacyjnego za pomocą mechanizmu OLE. Arkuszem może być Calc z pakietu OpenOffice lub Excel Microsoft Office
Sumuj Kontrola Odśwież Kalkulator	"Definicje XML" – wybór raportów XML w oknie "Własne" – otwiera okno z obsługą tabel zdefiniowanych dla własnych potrzeb (strukturę własnych tabel okresla się w System->Zasoby)
Eksport Import Eksport XML Import XML Definicje XML	"Zmiany" – kontrola zmian w oknie, czyli sprawdzenie co się zmieniło i kto dokonał zmiany. Zawartość okna jest regulowana za pomocą stałej "Ilość dni przechowywania danych w logu zmian."
Kolumny Własne Zmiany	

Wiele poleceń menu podręcznego ma swoje odpowiedniki w menu głównym Operacje i posiada klawisze skrótów, omówione wcześniej.

SA	D
011	$\boldsymbol{\nu}$

🔜 Rejestr dok	🗖 Rejestr dokumentów SAD 💶 🔼 🗙													
2006.08 💌 1	Dodaj Kopiuj	Usuń 🛛 N	lad. Odb. Transp. <u>T</u> owa	r Zabez	5. UC	tranz.	📴 🖾 🖾 📴 🕒	<u>S</u> zczegóły						
data	adresat	typ	nr akt.	sym.	kod	dek.	miejsce	trans 🔺						
2006.08.01	PL361010	A	06S04487	EΧ	A		ŁOWICZ	C5603MF						
2006.08.01	PL361010	Н	06S04488	IM	А		HAMBURG	WSC10G						
2006.08.01	PL361010	A	06S04489	EΧ	A		ŁOWICZ	CH3585F						
2006.08.01	PL311020	Н	06S1900219	IM	А		Granica RP/BY w Kuźni	Pociąg N						
2006.08.01	PL311020	Н	06S1900220	IM	A		Kuźnica B. Granica RP/	POCIAG I						
2006.08.02	PL361010	A	06S04491	EΧ	A		ŁOWICZ	CIH912/0						
2006.08.02	PL371040	A	06S5200537	EΧ	A		LIDZBARK WARMIŃSK	B480≫						
2006.08.03	PL361010	D	06S04494	EΧ	A									
2006.08.03	PL361010	D	06S04495	EΧ	A									
2006.08.03	PL361010	A	06S04496	EΧ	X A		ŁOWICZ	CC1500C						
2006.08.03	PL361010	A	06S04498	EΧ	A		ŁOWICZ	X9455AC						
2006.08.03	PL322040	G	06S16A0290			T2L								
2006.08.03	PL322010	A	06S16A0291	ΕX	A		KAOSIUNG	SAMOCH						
2006.08.03	PL311020	Н	0651900222	A	Granica RP/BY w Kuźni Pociąg I									

Rejestr dokumentów SAD umożliwia wprowadzenie dokumentu zgodnie ze specyfikacją systemu informatycznego CELINA, czyli przewidziano znacznie więcej informacji niż to wynika z prostego formularza SAD. Rejestrowanie dokumentu jest nadmiarowe, ale nie ma potrzeby wprowadzania wszystkich danych, lecz tylko te wymagane przez odpowiednie ustawodawstwo. Po prostu nadmiarowość jest tutaj zaletą, a nie wadą, sprawia, że oprogramowanie jest bardzo elastyczne i wszelkie zmiany prawne w tym zakresie są do wykonania bez konieczności przygotowywania nowej wersji oprogramowania.

🗖 Rejestr dokumentów SAD
2006.08 🔽 Dodaj Kopiuj Usuń Nad. Odb. Transp. Iowar Zabezp. UC tranz. Gwar. Zamk. 🔤 🖺 Szczegóły
UC PL361010 symbol EX kod A tranzyt typ A podtyp A powiad. wyk.zał. 0
pozycje 1 liczba opak. 32 nr akt 06S04487 finanse
tel agencja ? załadunek kraj handlu wartość WPR
przedstawicielkod
wys./eksp. PL pochodzenie kraj przezn. BG C5603MP/C2575EM transp.
kontenery ? 🗖 dostawa EX miejsce ŁOWICZ kod 3 C5603MP/C2575EM kraj BG
wal. EUR wart. 6976,88 kurs 4,0209 transak. 11 transp. 3 transp.w. 3
bank UC PL401060 lok.
UC PL361010 masa brutto 20500,00 główny zobowiązany
skład celny nazwisko i imię Jan Nowak AGENT CELNY
typ kraj płatność odroczona
lokalizacja UC przeznaczenia UC kraj
procedura uproszczona
termin 2007.03.23 reijsce
upoważ.do zamk. 🔽 PU WPGPUC 🖾 2007.03.23 🔽

Wprowadzanie danych można wykonać na pomocą bezpośredniego wpisywania informacji do określonych pól formularza lub za pomocą słowników otwieranych po kliknięciu na sąsiadujące guziki. Praktycznie wszystkie operacje można wykonać za pomocą klawiatury, to informacja istotna dla wszystkich przyzwyczajonych do programów dla DOS. Przykładowo jeśli na guziku jest tytuł z podkreśloną literką, to właśnie naciśniecie na klawiaturze [Alt]+[literka] powoduje kliknięcie na guzik. Podobnie przenoszenie kursowa na pomocą klawisza [Tab] umożliwia przechodzenie po poszczególnych polach i guzikach formularza. [Enter] na guziku działa tak samo jak kliknięcie myszką. Po otwarciu okienka słownikowego, można go zamknąć bez wyboru kodu za pomocą klawisza [Esc] na klawiaturze.

Nadmiarowość formularza w pola nie oznacza, że nic z tym nie można zrobić. Program umożliwia ukrywanie zbędnych pól za pomocą polecenia menu Dokumenty->SAD-pola.

Wydruk dokumentu SAD może odbywać się na kilka sposobów, najczęściej stosowany jest nadruk z tłem. W celu wykonania tego nadruku wystarczy kliknąć na guzik [Nadruk] lub wybrać z menu Operacje->Nadruk

Raporty Definiowane

🔚 Raporty definiowa	ne																		×
Katalog Towarów			•		D	odaj Us	uń	K	opiuj										
naz	autor(ka) NF				FL	prg?	data?	wys.	sep.	. u			uwa						
Super towar												0,0	2						
							.			1	1	I							E
Katalog towarów i usług		◄	K	nagłów	vek	cd. nag.	D	S			war	tość			dw	s	ss	ЗN	21
akcyza/			1	nazwa		tow./usł.	X									_			
cena zak./jedn.dew.			2	kod			X										-		
cena/jedn.		>>	3	sprz.1			X	Z	5	0				$\square$	1	┫	+	Х	Н
cena/jedn.dew. gestość/wzorcowa		$\rightarrow$	4	sprz.2			X									+	+	$\neg$	Н
grupa/			5	sprz.3			X			-				$\square$	+	┥	+		H
ISBN/		<	F						+					+	+	+	+	-	$\mathbb{H}$
kat./		<<																	
kod/																			
koszty/własne	•		4																∟

Raporty definiowane są sposobem na szybkie uzyskanie wybranych informacji z bazy danych programu. Raporty podzielono na tematy, którym odpowiada określony zestaw tabel bazy danych. Przechodząc do definiowania nowego raportu należy wybrać interesujący temat, a następnie, dodać nową pozycję i wpisać nazwę raportu. Nazwa pojawi się na wydruku obok tematu. Kolejnym etapem definiowania raportu jest określenie kolumn na podstawie proponowanego zestawu znajdującego się o okienku listy. Kliknięcie na odpowiedni guzik ">" lub też "<" powoduje włącznie pola do raportu lub też wyłączenie. Tabela wykazu kolumn raportu umożliwia zmianę treści nagłówka, blokadę wydruku (wstawiona kolumna może być użyta wyłącznie do filtra), określenie sortowania i zdefiniowanie filtrowania danych.

Filtrowanie.

Zagadnienie wyboru danych do raportu należy do najważniejszych i skuteczne ograniczanie decyduje o możliwości wykorzystania raportu. Wprowadzono następujące operatory:

Operator	pole tekstowe	pole numeryczne	pole daty
<<	tekst z pola zawiera się w war- tości	liczba mniejsza ponad 1000 razy	data z pola o przynajmniej rok wcze- śniejsza
<	tekst jest mniejszy w sensie al- fabetu	liczba mniejsza	data z pola wcześniejsza
\	tekst jest mniejszy lub równy w sensie alfabetu	liczba mniejsza lub równa	data z pola wcześniejsza lub taka sama
=	teksty są sobie równe	obie równe	równe daty
#	teksty różne	obie różne	różne daty
~	teksty podobne (zawierają się w sobie)	wartości przybliżone do 10%	przybliżone daty
/	tekst większy lub równy w sensie alfabetu	liczba większa lub równa	data pola późniejsza lub taka sama
>	tekst większy w sensie alfabe- tu	liczba większa	data pola późniejsza
>>	wartość zawiera się w tekście pola	liczba większa ponad 1000 razy	data pola późniejsza ponad rok

"" - brak operatora - filtr jest wyłączony

Budowanie filtrów złożonych polega na składaniu filtru z warunków dla wielu wybranych pól. Musimy wiedzieć, że domyślnie zakłada się spełnienie wszystkich warunków, czyli zastosowano operator logiczny "i". Jeżeli jednak istnieje potrzeba zdefiniowania filtru z zastosowaniem operator "lub", to wystarczy skorzystać z pola NF (negacja filtru) w nagłówku definicji raportu. Zaznaczenie tego pola spowoduje wybranie danych do raportu, gdy zdefiniowany filtr nie jest spełniony.

Dalej należy skorzystać ze znanej zależności:

!(a i b) = (!a lub !b), gdzie znakiem "!" oznaczono negację wyrażenia.

Przykładowo:

Zadanie polega na wygenerowaniu raportu sprzedaży dla dwóch klientów o nazwach skróconych: KLIENT1 i KLIENT2. Do raportu wstawiamy dwie kolumny NAZWA_SKR i jedną z nich zaznaczamy, że ma się nie drukować. Po zdefiniowaniu pozostałych kolumn raportu pozostaje konieczność wstawienia odpowiednich warunków do filtru. Do pól zatytułowanych "Wartość" wpisujemy odpowiednio wymagane nazwy klientów oraz wybieramy operatory "#" (różny). Następnie musimy zaznaczyć pole NF w nagłówku definicji raportu. Jak widać wygląda to wszystko nieco skomplikowanie, ale to tylko pozory.

W programie księgowym powinna być możliwość wykonania raportu zawierającego sumy kwot lub zliczenie liczby pozycji. Raporty Definiowane mają taką możliwość po zaznaczeniu opcji "ZLICZ" w nagłówku raportu. Efektem raportu zliczonego jest tabela zawierająca kolumny określone jako nagłówki wierszy (nie polegają sumowaniu, ani zliczeniu), które grupują dane i kolumny zawierające sumy pól numerycznych oraz zliczone pozostałe pola. Sprawdź działanie opcji zliczania drukując raport w obu jej stanach. Wówczas wszystko stanie się jasne ;)

Szczególne przypadki zastosowania raportów definiowanych wymagają zastosowania pól wyliczeniowych. Istnieje możliwość wykorzystania w tym celu kolumny "Formuła" specyfikacji raportu. W polu tym trzeba zapisać taką formułę, która umożliwi programowi pobranie i wyliczenie wymaganej wartości. Np. zapisując tabela1->pole1-tabela1->pole2 uzyskamy pole wyliczeniowe równe różnicy pól pole1 i pole2 tabeli1. Wartość wyliczeniowa może być porównywana z wartością wpisaną zgodnie z zadanym operatorem.

_ 🗆 × Raporty Definiowane lKontrahenci Ŧ <u>D</u>odaj | <u>U</u>suń <u>K</u>opiuj Ζ Nazwa: Autor NF Utw. Modyf. Druk. 2004.01.13 2004.01.13 Kiepscy klienci nagłówek D S 0 Wartość S Dostawcy, klienci, banki, urzędy 🔽 Κ cd. nag. DK ->KONTO_FK 1 Nazwa х А ->KONTO_FKF DK 2 NIP Х DK ->KONTO_FKO >> DK ->NAZWA CD 3 typ Κ ->OBR_DAT DK > 4 DK **ODSETKI** × 10 > DK ->ODSETKI DK ->SAD RDZ 5 DK SALDO Х < DK ->SALDO DK ->SP << DK ->TELD DK ->TRASA • 4 لحبطك

Przykładowe raporty definiowane w programie VATowiec:

	ਨ੍ਰੋ 🗉 🌇 🛩 😅 🎟 🔲 \$ Q, 🏣 📾 ∞ 😗 ?																	
Rejest	r VAT sprzedaży -	stawk	<i .<="" td=""><td>-</td><td>J</td><td>Dod</td><td>laj <u>U</u>suń</td><td>]</td><td></td><td><u>K</u>opiuj</td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td><td></td></i>	-	J	Dod	laj <u>U</u> suń	]		<u>K</u> opiuj								
Ĺ	N	azwa:					Autor	NF	Ζ	Utv	V.	Modyf.	Drul	ς.				
stycze	ń									2004.0	1.12	2004.01.13	2004.01	.13				
Stopka	a Rejestru VAT		•	К	nagłów	/ek	cd. nag.	D	S	0		Wartość			S	%	Ν	Formuła
BWV DVA/	->KAT_RV ->NETTO ->SV				data		rej.VAT		Α		200	4.01						
RVV				2	data		rej.VAT			<	200	4.01						
BW.	->VAT ->ZBV			3	data		sprz.	Х									Х	
	22114			4	Nazwa			Х									Х	
			<	5	NIP			Х										
				6	netto		22%	Х										iif(RVV->SV=='22',RVV->NETT0,0)
				7	vat		22%	Х										iif(RVV->SV=='22',RVV->VAT,0)
				8	netto		7%	Х										iif(RVV->SV==' 7',RVV->NETT0,0)
				9	vat		7%	Х										iif(RVV->SV==' 7',RVV->VAT,0)

🚍 Raporty Definiowane								_		×
Katalog Towarów	•	<u>D</u> odaj <u>U</u> suń		<u>K</u> opiuj						
Nazwa:		Autor	Autor NF Z Utw.				Modyf. Druk.			$\square$
Super towar					2003.11	.20	2004.01.13	2004.01	.05	
Kataloo towarów i usług 💌	K naołów	vek cd. nag.		S			Wartość			S
KTLG →J	1 nazwa	tow./usł.	X	-		_				
KTLG ->KAT_RV	2 kod		X							П
KTLG ->MSC02	3 sprz.1		X	Ζ	>	0				
KTLG ->MSC04	4 sprz.2		Х							
KTLG ->MSC05	5 sprz.3		Х							
KTLG ->MSC07 KTLG ->MSC08										
	•									▶

Raporty definiowane umożliwiają nie tylko wydruk wybranych danych, ale również ich eksport, tak samo jak wszystkie wydruki. Eksport wykonuje się poprzez wydruk do pliku w wybranym formacie. Często stosuje się pliki z rozszerzeniem "csv" dla danych obrabianych w programie Excel lub "htm" w każdym innym, np. Open Office. Raporty definiowane tylko na początku sprawiają wrażenie trudnych w obsłudze.

🔚 Firma i właściciele							_ 🗆 🗵	
FIZOLEK >	OSOBA_FIZYC	ZNA				NIP 123-456-78	}-90	
FD OF EKD aa	OSÓBKA				REGON 810818802			
siedziba WOJSKA POLSKIEGO 871 71-900 SZCZECIN	61/267C 1234	1234 1234	Gmi Pov	ina to_jest_pole_gr viat a_to_jest_pole_	Tel. 123456 Fax			
Miastko	POLSKA		Wojewa	odz zachodniopom	orskie	] _[	Szczegóły	
nazwisko	imię	N	P	telefon				
NAZWISKO	ąćęłńśóźż	123-456-	78-90		0,0			

Wszystkie pola okienka umożliwiają wprowadzenie danych niezbędnych do wykonania prawidłowych wydruków i eksportów. Wśród danych teleadresowych występują pola informacyjne typu Forma Działalności. Identycznie do ewidencji kontrahentów, należy w tym polu określić swoją firmę jako np. OF - osoba fizyczna na zasadach ogólnych, RE – ryczałt ewidencjonowany, SJ - spółka jawna, SA - spółka akcyjna itp.

Eksport do formularzy IPS dotyczy symboli "NIP", "RG", "VATR", "VATZ", co oznacza, że zostaną wywołane wszystkie aktualne formularze, których symbol zaczyna się znakami NIP, RG, VATR i VATZ.

W przypadku wspólników spółki możesz wykonać eksport do formularzy IPS zaznaczając wybranego wspólnika. Trzeba tylko pamiętać, że eksport odbywa się dla bieżącego miesiąca, który możesz zmienić w stałych programu lub w Księdze Dokumentów.

Urzędy

🛃 Urzędy					×
	Skrót 💌 <u>D</u> oc	laj <u>U</u> suń			
Skrót	Nazwa	Wojew.	Powiat	Gmina	Kod
US PD	Naczelnik urzędu skarbowego				-
US VAT	URZĄD SKARBOWY 'FIRMY'				
ZUS	ZAKŁAD UBEZPIECZEŃ SPOŁECZNYCI	ł			
				Szcz	egóły

Każda osoba rozlicza się w swoim urzędzie skarbowym i tam też powinny trafiać odpowiednie dokumenty. Okienko "Urzędy" umożliwia wprowadzenie danych, które są wymagane do prawidłowego wydrukowania formularzy. Pozycje wykazu są również widoczne w programie VATowiec, gdzie można je również wprowadzać i edytować.

Stałe

🗖 Stałe Miesięczne 📃 📃										
Rm:	MPS	MPSZ	MUE	MUR	MUC	MUW	MUZ	MFP	PZU 🔺	
2003.01	1257,49	1257,49	245,46	163,47	30,81	24,27	100,60	30,81	0,1	
2003.02	1257,49	1257,49	245,46	163,47	30,81	24,27	100,60	30,81	0,1	
2003.03	1335,25	1335,25	260,64	173,58	32,71	25,77	106,82	32,71	0,1	
2003.04	1335,25	1779,43	260,64	173,58	32,71	25,77	142,35	32,71	0,1	
2003.05	1335,25	1779,43	260,64	173,58	32,71	25,77	142,35	32,71	0,1	
2003.06	1337,21	1689,63	261,02	173,84	32,76	25,81	135,17	32,76	0,1	
2003.07	1337,21	1689,63	261,02	173,84	32,76	25,81	135,17	32,76	0,1	
2003.08	1337,21	1689,63	261,02	173,84	32,76	25,81	135,17	32,76	0,1	
2003.09	1284,61	1717,37	250,76	167,00	31,47	24,79	137,39	31,47	0,1	
2003.10	1284,61	1717,37	250,76	167,00	31,47	24,79	137,39	31,47	0,1	
2003.11	1284,61	1717,37	250,76	167,00	31,47	24,79	137,39	31,47	0,1	
2003.12	1296,01	1756,19	252,98	168,48	31,75	25,01	140,50	31,75	0,1	
2004.01	1296,01	1756,19	252,98	168,48	31,75	25,01	144,89	31,75	0,1	
2004.02	1296,01	1756,19	252,98	168,48	31,75	25,01	144,89	31,75	0,	
•									•	

Rozliczenie z Urzędami wymaga zastosowania wielu "stałych" danych.

W tej tabelce należy wpisywać dane zmieniające się przynajmniej w cyklu rocznym.

Stałe mogą być odczytywane w formułach wyliczeniowych z zastosowaniem funkcji STROK(<pole>), gdzie pole określa pole tabeli STROK.

Podobnie jak stałe miesięczne i stopy odsetkowe można wykonać import danych z internetu wywołując polecenie "import danych"

Rozliczenie z Urzędami wymaga zastosowania wielu "stałych" danych. W tej tabelce należy wpisywać dane zmieniające się przynajmniej w cyklu miesięcznym. Stałe mogą być odczytywane w formułach wyliczeniowych z zastosowaniem funkcji STMSC(<pole>), gdzie pole określa pole tabeli STMSC.

Podobnie jak stałe roczne i stopy odsetkowe można wykonać import danych z internetu wywołując polecenie "import danych"

Stopy odsetkowe

Stopy Odsetkowe										
R	Start	Stop	Dni	Stawka:	Pdst Dzn:	Pdst Nr:				
P	1996.01.08	1997.12.31	1	0,14	1996.01.08	Mon.Pol.Nr 3,poz.35				
Р	1998.01.01	1998.05.20	365	54,00	1997.12.29	Mon.Pol.Nr 86,poz.874				
Р	1998.05.21	1998.07.16	365	52,00	1998.05.25	Mon.Pol.Nr 16,poz.254				
Р	1998.07.17	1998.10.28	365	48,00	1998.07.17	Mon.Pol.Nr 25,poz.372				
Р	1998.10.29	1998.12.09	365	44,00	1998.10.29	Mon.Pol.Nr 40,poz.553				
Р	1998.12.10	1999.01.20	365	40,00	1998.12.21	Mon.Pol.Nr 45,poz.640				
Р	1999.01.21	1999.11.17	365	34,00	1999.01.21	Mon.Pol.Nr 4,poz.23				
Р	1999.11.18	2000.02.23	365	41,00		Mon.Pol.Nr 37,poz.566				
Р	2000.02.24	2000.08.30	365	43,00		Mon.Pol.Nr 8,poz.173				
Р	2000.08.31	2001.02.28	365	46,00		Mon.Pol.Nr 26,poz.543				
Р	2001.03.01	2001.06.27	365	44,00						
Р	2001.06.28	2001.08.27	365	39,00						
Р	2001.08.28	2001.11.28	365	37,00						
Р	2001.11.29	2002.01.30	365	31,00						
Р	2002.01.31	2002.04.25	365	27,00						

Poprawne obliczenie odsetek bez wpisania aktualnych stóp jest niemożliwe i dlatego zaleca się wykonywanie ciągłej aktualizacji tej tabeli.

Podobnie jak stałe miesięczne i roczne, można wykonać import danych z internetu wywołując polecenie "import danych"

TeDe Sp. z o.o., 70-631 Szczecin, ul. Heyki 2 http://vatowiec.pl

•

Banki

Nr kier	Nazwa	Nazwa cd	
0105955009	HAMBURG		
01820990	NATIONAL WESTMINSTER BANK plc	25 HIGH STREET	
0100000	NBP Centrala - Dep. OpRachunkowy	Wydział Operacji Centrali (WOC)	
10101010	NBP 070kr. w Warszawie		
10101023	NBP Główny Oddział Walutowo-Dewiz.	w Warszawie	
10101036	NBP Zespół Zam. w Białej Podlaskiej	0/0kr.Lublin	
10101049	NBP 070kr. w Białymstoku		
10101052	NBP Oddział Zamiejsc. w Bielsku-B.	0/0kr.Katowice	
10101078	NBP 0/0kr. w Bydgoszczy		
10101094	NBP Zespół Zamiejscowy w Chełmie	0/0kr.Lublin	
10101108	NBP Zespół Zam. w Ciechanowie	0/0kr.Warszawa	
10101111	NBP Oddział Zam. w Częstochowie	0/0kr.Katowice	
10101137	NBP Zespół Zamiejscowy w Elblągu	0/0kr.0lsztyn	
10101140	NBP 0/0 Gdańsk		
10101179	NBP Oddział Zam. w Gorzowie Wlkp.	0/0kr.Zielona Góra	
10101182	NBP Oddział Zamiejsc. w Jeleniej G.	0/0kr.Wrocław	

Każdy bank ma swój unikatowy numer nazywany potocznie kierunkowym. Informacje zawarte w tym wykazie są wykorzystywane np. do weryfikacji ewidencji kont bankowych.

		×
<u>W</u> ybierz		Anuluj
Data ważn.	wal	Bank
		NBP 0/0 Szczecin
	<u>W</u> ybierz Data ważn.	<u>Wy</u> bierz Data ważn. wał

Numer kierunkowy banku jest "zaszyty" w starym formacie numeru konta bankowego i w nowym. Program rozróżnia oba formaty za pomocą separatora "myślnik", czyli jak chcesz zapisać konto w starym formacie, to stosuj "myślnik" po numerze kierunkowym, a w nowym formacie stosuj spacje.

Waluty

in Wa	aluty								
Dodaj Usuń									
Wal.	Kod	m	Nazwa:	Kraj:	S.	Drobne:	S.d		
ATS	786	0	szyling austriacki	Austria					
AUD	781	0	dolar australijski	Australia	\$	centy			
BEF	791	2	frank belgijski	Belgia					
CAD	788	0	dolar kanadyjski	Kanada					
CHF	797	0	frank szwajcarski	Szwajcaria					
CZK	213	0	korona czeska	Czechy					
DEM	795	0	marka niemiecka	Niemcy					
DKK	792	0	korona duńska	Dania					
EEK	233	0		Estonia					
ESP	785	2	peseta hiszpańska	Hiszpania					
EUR	978	0		Europa UGW		centy			
EUR	978	0	Euro		E				
FIM	780	0	marka fińska	Finlandia					
FRF	793	0	frank francuski	Francja					
GBP	789	0	funt brytyjski	Wielka Brytania					
GRD	724	2	drachma grecka	Grecja					
HUF	207	2	forint węgierski	Węgry					
IEP	782	0	funt irlandzki	Irlandia					
INR	543	0	rupia indyjska	Indie					

Program VATowiec jest wielowalutowy, co oznacza, że wszystkie transakcje mogą być zaksięgowane w walucie obcej (walutę krajową ustala się w stałych programu i nie musi to być PLN, bo zapewne przyjdzie czas na EUR)

Wykaz walut jest wykorzystywany do wyboru waluty oraz do prawidłowego przygotowania wydruku dokumentów eksportowych.

Kursy walut

🚍 Kursy Wali	ıt								_ 🗆 ×
Rodz:	Opis:		Tab	Wal	Wal Zrodło		dni	Κ	Konto Fk 🔺
\$-CELNY			PLN	USD			0		-
\$-ING			PLN	USD	ING		0		-
\$-KUPNO	NBP KUPNO	1	PLN	USD	NBP		0		· _
\$-ŚREDNI	NBP ŚREDNI	1	PLN	USD	NBP		0	ĸ	-
EUR-BH		1	PLN	EUR			0		-
EUR-kupno	NBP EURO KUF	'NO I	PLN EUR		EUR NBP		0		•
Data	Data waż.	Kurs	m		Uwagi				_
2003.01.23	2003.03.28	3,8680	DO	15/A	/NBP/2003	]			
2003.03.29	2003.08.12	4,073	6 0	62/A	/NBP/2003	]			
2003.08.13	2003.08.22	3,848	0 0	156//	A/NBP/2003	]			
2003.08.23	2003.08.25	3,997(	6 0	163//	A/NBP/2003				
2003.08.26	2003.08.26	4,000	6 0	164/A/NBP/2003					
2003.08.27	2004.02.13	4,019	3 O	165/A/NBP/2003					
2004.02.14		3,795	3 0	31/A	/NBP/2004				-

Kursy walut powinny być ewidencjonowane w przypadku prowadzenia transakcji w walutach obcych.

Ewidencja ta nie powinna sprawiać trudności i zwrócę uwagę na sprawę importu kursów z internetu. Przed uruchomieniem importu należy wpisać poprawny adres do pliku z tabelą kursów walut. Kursy średnie NBP są publikowane np. pod adresem <u>http://www.nbp.pl/Kursy/KursyA.html</u> a kursy kupna-sprzedaży <u>http://www.nbp.pl/Kursy/KursyC.html</u> Proszę zwrócić uwagę na wielkość liter występujących w adresie ponieważ większość serwerów je rozróżnia.

Istnieje również możliwość wpisania adresu nie wskazującego na plik z tabelą kursów np. kursy celne znajdujące się pod adresem http://www.mf.gov.pl/sluzba_celna/kursy_walut/index.php?dzial=537&id1=32214&id2=32215

(kiedyś http://www.guc.gov.pl/i.php?i=kursywalut)

Alerty

	Alerty			<u> </u>
		▼Dodaj Usuń		<u>S</u> zczegóły
X	Akcja	Komunikat / nazwa	Start	Wykonano
X	archiwum		2002.09.12 11:00	2002.09.12 11:00
	komunikat	Masz do zapłaty 52 PLNI dla NACZELNIK PIERWSZEGO UR	2004.02.25 19:00	
Ilośc	ó alertów: 2	Alert • raz • cyklicznie stop 2004.02.25 • 19:00 • stop 2004.02.25 • 00:00 • 0 •		►

Jak widać są proste w obsłudze, a większość robi się sama :)

Jednak zaglądasz tutaj więc oczekujesz czegoś więcej.

Kolumna "akcja" może zawierać:

"komunikat" - wywołanie okienko informacyjne ze zdefiniowanym tekstem

"archiwum" - uruchomienie archiwizacji

"funkcja" - uruchomienie wewnętrznej funkcji programu: ImportStalych(), ImportKursow()

"program" - uruchomienie wskazanego programu zewnętrznego

Zatrzymam się na akcji "funkcja". W kolumnie "Komunikat/Nazwa" wpisz "ImportStalych()" (bez znaków cudzysłów). Po ustawieniu parametrów czasowych program uruchomi import stałych rocznych / miesięcznych / stóp odsetkowych z Internetu. Analogicznie działa funkcja ImportKursow().

Podczas normalnej pracy program cyklicznie sprawdza, czy w aktualnej firmie i dla użytkownika, który uruchomił program, jest alert do uruchomienia. Uruchomiony alert może otworzyć okienko z komunikatem lub wykonać jakąś operację, np. import kursów walut z internetu. Jeżeli nie przypisano firmy, to alert działa dla wszystkich i analogicznie w przypadku braku wskazania na konkretnego użytkownika.

W powiązaniu z raportami definiowanymi można ustawić alert, który automatycznie wyśle wyszczególniony raport na wskazany adres e-mail. Składnia funkcji Raport() wygląda następująco:

Raport(<nazwa_raportu>,<e-mail_adresatów>, <serwer_smtp>, <uzytk_smtp>, <haslo_smtp>, <parametry_raportu>, <typ_pli-ku>,<e-mail_nadawcy>))

<e-mail_adresatów> - adres e-mail lub adresy po znaku ";" (średnik) lub też nazwa pliku (ze ścieżką lub bez)

Definicje raportów

💳 Definicje raportów						<u>_ ×</u>
<u>D</u> odaj	<u>U</u> suń		<u>I</u> mport			
Temat	tab	tag	filtr	tab1	tag1	filt_
Bank	FORSA	RD	FORSA->RODZ='W'	KD	NB	
Bank - operacje	FORSAP			FORSA	NB	FORSA->ROI
Kasa	FORSA	RD	FORSA->RODZ='K'	KD	NB	
Kasa - operacje	FORSAP			FORSA	NB	FORSA->ROI
Katalog Towa Wybór z listy Kompensatu				1		×
Kompensaty - Kontrahenci Księga Dokur Księga Dokur Księga Dokur Operacje walk Rejestr Księgo ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓ ↓	upy -stawki stawki		Księga Dokun Operacje walu L L L L	nentów -nag. itowe-sprzed	aż	
				<u> </u>	A	inuluj

Wszystkie dane zawarte w tabeli są bardzo ważne dla "Raportów definiowanych".

To tutaj można zdefiniować wszystkie tematy raportów, a co za tym idzie tabele – źródła danych i sposób ich połączenia. Pewien zestaw raportów ustalono jako domyślny i podlegający importowi. Jeśli zatem w wyniku zmian definicji program nie będzie wykonywał zamierzonych raportów, to można wykonać import domyślnych ustawień.

Na początek trzeba określić źródło danych do raportu definiowanego. Przykładowo, chcemy wydrukować adresy kilku firm. Określamy zatem treść tematu np. "Dane kilku firm". Następnie zaglądamy do menu System -> Zasoby -> Table i szukamy tabeli zawierającej dane firm. Nazwa tabeli (tutaj DK) musi być wpisana do kolumny "Tab". I to koniec definicji. Przejdź do Raportów Definiowanych i wybierz swój temat raportu (swoją definicję).

Bardziej zaawansowane definicje tematów znajdziesz przeglądając gotowe temat. Zastosowano w nich relacje kilku tabel i zastosowano dodatkowe filtry.

Stałe programów

🔚 Stałe programó ~~w~~						
Opis:	Tekst:					
Adres www.stałych.do.importu	http://pk.inet.pl/stale.htm					
Cyfry dziesiętne w ilości towaru (0÷3).	1					
Czy wymuszony format NIP 3-3-2-2 ?	ТАК					
Data archiwizacji.	2004.02.24 23:18:30					
Domyślna waluta obca.	USD					
Drukarka fiskalna: typ;port;program	?;COM1;DF.exe					
Dźwięk w programie.	NIE					
Katalog programu DRUKFORM.	\BR\DRUKFORM					
Nazwa drukowanej czcionki w programach W3	BR32					
Okres kopiowania archiwum w tygodniach.	4					
Plik korespondencji seryjnej.	\BR\PROGRAMY\dane.txt					
Separator korespondencji servjnej.	3					
Ścieżka do archiwum - zalecany inny dysk.	D:\ARCHIWUM					
Waluta krajowa.	PLN					

Często zmieniające się przepisy oraz różne upodobania użytkowników wymusiły powstanie okienka zawierającego stałe dla wszystkich programów pakietu. Okienko nie wygląda standardowo, tj. tak jak się przyzwyczailiśmy w innych programach z dwóch podstawowych względów. Po pierwsze stałe dotyczą również wersji dla DOS co wymusza nieco inne podejście, a po drugie, taka konstrukcja umożliwia bardzo szybkie odczytywanie z zapisywanie stałych. Program nie musi stosować specjalnych procedur odczytu, czy też blokowania stałych. Nie istnieje potrzeba wychodzenia z programu po zmianie danych, po prostu wystarczy zmienić i dalej pracować.

Jak wspomniano, stałe są wspólne dla wszystkich wersji a co za tym idzie, są takie, które nie są wykorzystywane przez np. wersję dla Windows na dfb/cdx. Ponadto część stały nie jest już wykorzystywana, a występuje ze względów historycznych. Biorąc pod uwagę te fakty i możliwość niepotrzebnego "zaśmiecenia" programu stałymi, wprowadzono możliwość ich usuwania. W tym okienku można usunąć dowolną stałą a nawet wszystkie. Program zapisze potrzebne, tj. używane stałe z wartością domyślną.

Użytkownicy

🔽 Dostęp					
Dodaj Us	uń Pra <u>w</u> a				
Użytkownik	Hasło	Zmiana			
KSIEGOWA					
ADMIN					
	Prawa dostenu: K9	IEGOWA			X
	r rumu uostępu. Ka		+ -	+1-	
			 Podolad	Educia	
ΔK				X	
	FRTY		X	X	
	TODEK		X	×	
	TOSUM		X	X	
BA	NK		×	×	
BA	NKKASA		X	X	
BA	ZAINDEKSY		X	X	
BA	ZAPOLA		X	X	
BA	ZATAB		X	X	
DE	FFRM		×	×	
DO	KSERYJNE		×	×	
DO	KUMENTY		×	×	
DO	STEP		X	X	_

Administratorem danych w tym okienku jest użytkownik o nazwie ADMIN.

Jeżeli wykaz użytkowników przekroczy jedną osobę, to program podczas uruchamiania będzie wyświetlał okienko logowania, a w przeciwnym wypadku nie będzie okienka logowania.

Obowiązkiem ADMINa jest uzupełnienie listy użytkowników i nadanie im praw. Każdy użytkownik musi samodzielnie zadbać o okresową zmianę swojego hasła dostępowego. Brak uprawnień do określonego okienka objawia się komunikatem z nazwą techniczną okna. Wystarczy odszukać nazwę okna na wykazie i włączyć (lub wyłączyć) prawo do podglądu ewentualnie edycji

Wydruki

🗖 Parametry wydruku raportów 📃 🗌 🔀								
raport O stacja								
Raport:	Komputer	użytk.	Drukarka: 🔺					
Dokumenty - historia	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005 —					
Dowód Wewnętrzny	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Dziennik Chronologiczny	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Ewidencja Przebiegu i Kosztów	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Faktura pro forma	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Faktura VAT	PEDRO	ADMIN	pdfFactory					
Faktura VAT - duplikat	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Gwarancja	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Invoice	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Kontrola finansów	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Korekta VAT	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Księga Przychodów i Rozchodów	PEDRO	ADMIN	pdfFactory					
Należności i zobowiązania	PEDRO	ADMIN	hp LaserJet 1005					
Mara Odeallana		A DEALER	ka I analak 1005					

Wszystkie programy pakietu zapamiętują ustawienia wydruków dla każdego raportu, komputera i użytkownika. Wśród tych parametrów jest drukarka, układ strony, liczba wierszy i liczba kopii. Zdolność zapamiętywania parametrów jest szczególnie ważna w pracy sieciowej oraz przy wykorzystaniu komputerów przenośnych.

To w tym okienku możesz włączyć lub wyłączyć wydruk logo firmowego na dokumentach. Tutaj też można sprawdzić, który raport jest chętnie podglądany i drukowany.

Tabele

Zasoby - tabele												
				Pola Indeksy Dane Eksport								
Tabela	0.	Data:					Opis P.					
DK	X	2004.02.19	3	Dostaw	cy, klie	enci, t	panki, urzędy i MY CDKVF [					
DKA	×	2004.01.30	) /	Adresy I	kontral	hentó	w KV t					
DKH		Zasohu -	- nola tabel									
DKK												
DNI_ROB	li'-	Pole	Т		D	Γĸ	Onis					
DOKSER	BA	ANK.	С	40	0	X	Z kontem gospodarczym					
DOKSERH	CE	L	С	20	0	X	Cel wviazdu					
DOKSERK	D/	DATA_UR		10	0	X	Data urodzenia - potrzebna np. do VAT-7					
DUKSERP		DO_ZAPLATY		15	2	X	Zadłużenie					
	DST_KLI		С	4	0		Identyfikator dostawcy-klienta					
DRK_FRM DRK_FRMP DRK_IPS	DI	DT_DATA		10	0	X	Data wydania dowodu tożsamości					
	DT_NR		С	10	0	X	Nr dowodu tożsamości					
	D1	DT_WYD		30	0	X	Kto wydał dowód tożsamości ?					
	EKD		С	4	0	X	Nr EKD					
	E_MAIL		С	40	0	X	Adres poczty elekronicznej					
	FA	X	С	20	0	X	Nrfaksu					
	FD		С	2	0	X	Forma działalności: OF - osoba fizyczna, SC, SA, SZ					
	GMINA		С	20	0	X	Gmina 🗸					
				1 4 4	· •	10						

Baza danych oprogramowania posiada strukturę przypominającą drzewo. Pierwszym poziomem tego drzewa jest fizyczna lokalizacja plików zawierających tabele i indeksy. Jak już zapewne wiesz wszystkie dane są zapisane w \BR\BAZY i dalej odpowiednio w podkatalogach odpowiadających ewidencjonowanym firmom.

W tym wykazie umieszczono wszystkie tabele bazy danych, a ich lokalizację określono w polu "Sc." Każda tabela składa się z pól i rekordów, pole odpowiada kolumnie tabeli, a rekord wierszowi. Wszystkie pola stanowią strukturę tabeli, która nie jest zmieniana podczas normalnej pracy, lecz może być zmieniana podczas wykonywania aktualizacji oprogramowania. Dane zapisane w rekordach (wierszach) są zmieniane w czasie pracy z programem.

Wykaz zawiera wszystkie tabele wraz z opisem i pewnymi parametrami. Dla Ciebie i Urzędów kontrolnych najistotniejszy jest opis.

Tyle teorii. Z praktycznego punktu widzenia powinno się tutaj zaglądać podczas np. definiowania formuły eksportu do formularza IPS, albo definiowania składnika płacowego, czyli w sytuacjach kiedy są potrzebne informacje dotyczące budowy źródła danych.

Jest jeszcze jedno praktyczne wykorzystanie tego okienka. Pod guzkiem "Dane" ADMIN może przeglądać zawartość tabeli i wykonać edycję danych w wybranej tabeli. Trzeba wyraźnie zaznaczyć, iż nie powinno być takiej sytuacji, że trzeba coś poprawić w ten sposób. Po prostu dostęp do danych jest zrobiony w ramach zwiększania niezawodności. Administrator musi mieć możliwość wglądu i poprawki danych. Jest to rozwiązanie o wiele bezpieczniejsze niż "grzebanie" za pomocą programu Excel i jemu podobnych.

Nadruki

	🖬 Definicje Nadruku											
				<u>D</u> o	odaj <u>U</u> suń							
S,	ymbol	0	d dnia		[	Do dr	nia	Nazwa:				
ETYKIETA 2004.01.01								Etykietka adresowa na kopertę				
FAKTURA 2004.01.01								Faktura VAT				
PIT5 2004.01.01								Formularz podatku dochodowego				
L.												
s	Y	X	Р	fs	: B I							
1	10	10		8			iif(DK->	(dbseek(''0000'')),DK->NAZWA,'''')				
1	15	10		8			iif(DK->	(dbseek(''0000'')),DK->NAZWA_CD,'''')				
1	20	10		8			iif(DK->(dbseek("0000")).trim(DK->ULICA)+" "+trim(DK->NR_DOM)+iif(!empty					
1	25	10		8			iif(DK->	(dbseek(''0000'')),DK->K0D+'' ''+DK->MIASTO,'''')				
1	70	90		10	X		trim(DK	(->NAZWA)				
1	75	90		10	X		trim(DK	->NAZWA_CD)				
			I	40	I	I	Le mu					

Każde okienko z tabelką posiada menu kontekstowe pod prawym klawiszem myszy. Dzięki temu menu można wykonać dodatkowe operacje, wśród których jest opcja "Nadruk wyb.". Za jej pomocą można przypisać formularze nadruku do okienka. Po tym przypisaniu będą dostępne w poleceniu "Nadruk".

Definiowanie formularzy jest bardzo podobne do definiowania formularzy IPS i raportów definiowanych. W polu formuła można po prostu wpisać identyczne formuły jak definicjach formularzy IPS. Kolumny "s", "Y" i "X" zawierają współrzędne nadruku danych pobieranych za pomocą formuły.

Nadruki służą do wykonania nadruku wybranych danych na gotowe formularze. Przykładowo, można wykonać nadruk formularza PIT5, którego oryginał wcześniej pobrano ze strony Ministerstwa Finansów. Część firm posiada swoje formularze faktur wydrukowane na zamówienie w drukarni. Mając "nadruki" w programie, zdanie wykonania faktury na gotowym formularzu jest bardzo proste. Dodatkowo, dzięki nadrukom możesz zaprojektować sobie etykietki na koperty.

Podobnie, czy też analogicznie do normalnego wydruku, można w nadrukach zdefiniować tła. Tłem może być oryginalny formularz pobrany ze strony Ministerstwa Finansów jako pdf i przerobiony za pomocą jakiegoś oprogramowania na format graficzny jpg.

Każdą definicję nadruku można zdefiniować w kontekście wywołania po wpisaniu odpowiedniej formuły do kolumny "warunek" w górnej tabelce. Przykładowo w rejestrze vat przypisujemy formularz nadruku "Faktura", który nie powinien wystąpić w rejestrze vat zakupu. Wystarczy zatem do warunku wpisać RV->ZRV='S' i mamy problem rozwiązany. Analogicznie można postąpić z np. formularzami VAT7 oraz formularzami SAD.

Definicje IPS

🗖 Definicje eksportu do formularzy IPS												
	D	odaj Usuń										
Symbol	Od dnia	Do dnia	Nazwa:	Ed.	ОЫ.							
PIT5_10	1997.12.03	2000.12.31	Deklaracja podatku dochodowego	×	×							
PIT5_11	2001.01.01	2003.01.01	Deklaracja podatku dochodowego	×	×							
PIT5_12	2003.01.01	2003.12.31	Deklaracja podatku dochodowego	×	×							
PIT5_13	2004.01.01		Deklaracja podatku dochodowego	×	×							
PIT8B_10	2003.02.06		Deklaracja na zaliczkę PD od łącznej kwoty wpłat	×	×							
РК	2003.07.16	2003.07.16	Polecenie księgowania	×	X	-						
Pole:	Formuła:											
1	iif(DK->(dbseek("0000")),DK->NIP,"")											
4	PD->MSC+"-"+PD->ROK											
5	5 iif(DK->(dbseek("0002")),trim(DK->NAZWA)+" "+trim(DK->NAZWA_CD),"")											
6	6 iif(!empty(OSOBY->NAZWISKO),OSOBY->NAZWISKO,iif(DK->(dbseek("0000")),DK->NAZWISKO,''''))											
7 iif(!empty(OSOBY->IMIE),OSOBY->IMIE,iif(DK->(dbseek("0000")),DK->IMIE,""))												
8	8 iif(!empty(OSOBY->U_DATA),ctod(OSOBY->U_DATA),iif(DK->(dbseek("0000")),ctod(DK->DATA_UR),""))											

Współpraca z programem Formularze IPS polega na eksporcie wszystkich wymaganych danych oraz uruchomieniu programu "drukform.exe". Z założenia każdemu formularzowi IPS odpowiada jeden plik, którego nazwa jest zgodna z symbolem formularza.

Ponieważ większość formularzy została już zdefiniowana należy zwrócić uwagę na dwie sprawy. Pierwsza z nich, to możliwość dowolnego modyfikowania definicji w/g własnych potrzeb i ewentualne wykonanie importu domyślnej definicji formularza. Import ten możemy wykonać usuwając starą lub niechcianą definicję, a następnie za pomocą menu głównego lub podręcznego wywołujemy polecenie "import". Wówczas pojawi się lista formularzy do importu. Jeżeli nie usuniemy starej definicji, to podczas importu zostaną zaktualizowane wszystkie pola formularza występujące w definicji domyślnej.

Definicje robocze formularzy znajdują się w plikach \BR\BAZY\DRK_IPS*, a definicje domyślne w \BR\PRO-GRAMY\HELP\DRK_IPS*. Istnieje zatem możliwość przekopiowania odpowiednich plików z podkatalogu HELP do podkatalogu BAZY (usuwając jednocześnie pliki DRK_IPS.cdx i DRK_IPSP.cdx)

Druga sprawa dotyczy definiowania formuły.

Pole formuły powinno zawierać wyrażenie wskazujące na daną do pobrania lub będącą daną dla formularza. W formule można stosować wszystkie podstawowe funkcje języka CLIPPER i VO np.

val(<tekst>) - zwraca liczbę str(<liczba>, <długość>, <po kropce>) - zwraca tekst dtoc(<data>) - zamienia datę na tekst ctod(<tekstowa_data>) - zamienia datę w formacie tekstowym na datę iif(<warunek>,<prawda>,<fałsz>) - zwraca odpowiednio <prawda> lub <fałsz> w zależności od spełnienia <warunek> int(<liczba>) - zaokrągla do liczby całkowitej poprzez odcięcie round(<liczba>,<dziesiąte>) - zaokrągla matematycznie do <dziesiąte> miejsc po przecinku (kropce) trim(<tekst>) - odcięcie spacji z prawej strony tekstu ltrim(<tekst>) - odcięcie spacji z lewej strony tekstu

- składnia typu: DK->NAZWA
 to tabela DK - kontrahenci (bardzo dawno temu byli tylko Dostawy-Klienci), a NAZWA, to pole w tabeli

i tak: DK->GMINA - odczyta gminę DK->POWIAT DK->KRAJ DK->WOJEWODZ - województwo DK->TEL wszystkie pola można sprawdzić podglądając konkretną tabelę w menu System -> Zasoby -> Tabele lub plik fld.dbf zawierający wszystkie potrzebne informacje wraz z opisem

Dodatkowo można stosować funkcję wyszukiwania dbseek(),

np. iif(DK->(dbseek("0000")),DK->KONTO,"") co należy zinterpretować jako: jeżeli znalazłeś rekord firmy (kod Twojej firmy to właśnie cztery zera), to pobierz numer konta bankowego, a w przeciwnym wypadku zostaw puste.

Program jest odporny na błędy w formułach.

Dla programu Kadrowiec opracowano dodatkowe funkcje do zastosowania w formułach:

PobierzSklPlc(<formularz>,<nr_pola_formularza>,<czy_dla_całej_firmy>,<data_początku>, <data_końca>) ZliczSklPlc(<formularz>,<nr_pola_formularza>,<czy_dla_całej_firmy>,<data_początku>, <data_końca>)

Pierwsza zwraca sumę wartości wszystkich składników spełniających warunki, a druga liczbę składników. Przykłady zastosowania znajdują się w bazie firmy testowej BRTEST.

Oto jeden z nich:

Z definicji formularza PIT4 dla pola 20: PobierzSklPlc("PIT4",20,.T.)

Funkcja zwróci sumaryczną wartość składnika (lub składników) posiadającego w kolumnie PIT4 zapisane pole 20 dla całej firmy, czyli z wszystkich list w okresie obejmowanym przez formularz. Brzmi to wszystko pokrętnie, ale działa, o czym można się przekonać.

Administracja

Wszystkie dekrety są zapisywane do rejestru księgowań w pliku RST_FK, a na podstawie tych zapisów są wykonywane księgowania kwot do planu kont PLN_KNT. Każdy dekret posiada identyfikator dokumentu źródłowego zapisany w polu NR_DOK, który to jednoznacznie wskazuje na konkretny dokument w Księdze Dokumentów KD. Pozostałe tabele spełniają funkcje pomocnicze i porządkowe.

Kolejnym wymogiem ustawowym jest właściwe zabezpieczenie dostępu do danych.

Program VATowiec posiada wbudowaną ochronę polegającą na uprawnieniach przypisanych do użytkowników. Wykaz użytkowników jest dostępny w menu System -> Użytkownicy i tam administrator systemu może nadawać lub zabierać prawa do wybranych okien.

Zabezpieczenie danych.

Wszystkie dane są przechowywane na dysku twardym w katalogu \BR\BAZY, a program systematycznie żąda wykonania kopii bezpieczeństwa. Po zgodzie archiwizuje dane do odpowiednich plików *.zip w katalogu \AR-CHWIUM. W razie wystąpienia awarii program automatycznie odzyskuje wszystkie potrzebne dane z archiwum.

Nasuwa się zatem wniosek, że trzeba katalog \ARCHWIUM zlokalizować na innym dysku niż dane, co można ustawić w stałych programu oraz , że trzeba co jakiś czas samodzielnie zabezpieczyć dane z ARCHWIUM na dyskietki lub inny nośnik.